

NIETECHNICZNE STRESZCZENIE DOŚWIADCZENIA

1. Tytuł projektu: Wpływ ściółki zawierającej karwakrol oraz anetol na występowanie pozostałości tych substancji u drobiu.

2. Czas trwania projektu: 2018.07.02-2020.09.30

3. Słowa kluczowe (maksymalnie 5 słów): drób, anetol, karwakrol, pozostałości, ściółka drobiowa

4. Cel projektu (art. 3 ustawy) (wpisać odpowiednią kategorię z poniższych) B

A. Badania podstawowe

B. Badania translacyjne lub stosowane

C. Badania mające na celu zachowanie gatunku

D. Badania z zakresu medycyny sądowej

E. Badania zapewniające poprawę dobrostanu zwierząt lub warunków chowu lub hodowli zwierząt gospodarskich

F. Badania w celu opracowania i produkcji produktów leczniczych, środków spożywczych, pasz lub innych substancji lub produktów, lub badań ich jakości, skuteczności lub bezpieczeństwa stosowania

G. Badania w celu ochrony środowiska naturalnego

H. Badania w celu kształcenia na poziomie szkolnictwa wyższego lub szkolenia w celu nabycia lub doskonalenia kompetencji zawodowych

5. OPIS PLANOWANEGO DOŚWIADCZENIA

Należy określić cel naukowy lub edukacyjny doświadczenia, w tym przewidywane szkody, jakie może ono spowodować u wykorzystywanych zwierząt, i korzyści, jakie przyniesie ono dla rozwoju nauki i dydaktyki. Maksymalnie 250 słów, tekst musi być zrozumiały dla niespecjalisty.

Olejki eteryczne mają szereg właściwości pozytywnie oddziałujących na organizmy zwierząt i ludzi. Ich stosowanie wpływa na poprawę dobrostanu, odporności oraz ogólnego stanu zdrowia powodując znaczący spadek ilości zachorowań i konieczności stosowania antybiotyków. Urzędowe wymogi bezpieczeństwa higieniczno-toksykologicznego nakładają obowiązek na producentów żywności zbadania pozostałości chemicznych w tkankach zwierząt. Doświadczenie zostanie przeprowadzone na kurczętach podzielonych na 3 grupy: grupa kontrolna (n=6) oraz 2 grupy doświadczalne (n=8). Każda z grup zostanie umieszczona w oddzielnym pomieszczeniu, w których będą przygotowane ściółki: zawierające preparat z olejkami eterycznymi: anetol, karwakrol (grupy doświadczalne) oraz bez dodatków (grupa kontrolna). W trakcie przebiegu doświadczenia będzie przeprowadzona kontrola masy ciała oraz 3-krotnie będzie pobierana krew. W szóstym tygodniu zostanie przeprowadzona eutanazja ptaków oraz

zostaną pobrane tkanki zwierząt w celu wykonania analiz chemicznych. Doświadczenie ma na celu stwierdzenie czy w wyniku stosowania ściółki zawierającej olejki eteryczne, zawarte w badanych preparatach, dochodzi do występowania pozostałości tych związków w tkankach kurcząt przeznaczonych do konsumpcji. Jest to element niezbędny do przeprowadzenia rejestracji preparatu i określenia bezpieczeństwa jego stosowania. Dodatkowo, elementem poznawczym przeprowadzanego doświadczenia będzie określenie wpływu preparatu na stan zdrowia zwierząt, przyrost masy ciała kurcząt i stopień wykorzystania paszy.

6. LICZBA ORAZ GATUNKI ZWIERZĄT PLANOWANYCH DO WYKORZYSTANIA W DOŚWIADCZENIU

Kura domowa, liczba: 22 sztuki

7. OPIS UWZGLĘDNIENIA ZASAD ZASTĄPIENIA, OGRANICZENIA I UDOSKONALENIA¹

Przygotowując projekt badawczy w oparciu o wiedzę literaturową dostępną w specjalistycznych bazach danych (Pubmed, Google Scholar, Science Direct, Web of Science z wykorzystaniem słów kluczowych: drób, anetol, karwakrol, pozostałości, ściółka drobiowa (ang.: poultry, anethole, carvacrol, residues, poultry litter) szczegółowo sprawdzono istniejącą wiedzę w zakresie oceny wpływu wybranych olejków eterycznych zawartych w ściółce dla drobiu. Brak danych literaturowych, potwierdza konieczność przeprowadzenia doświadczenia w celu określenia bezpieczeństwa ich stosowania.

Zastąpienie: Brak jest alternatywnych metod, którymi można by zastąpić badania z użyciem zwierząt doświadczalnych. Jeżeli celem doświadczenia jest sprawdzenie czy po zastosowaniu badanych preparatów istnieje ryzyko wystąpienia pozostałości w tkankach zwierząt, to jest on możliwy do osiągnięcia jedynie po przeprowadzeniu badań na gatunku docelowym dla badanych preparatów.

Ograniczenie: Minimalna liczebność zwierząt doświadczalnych została określona tak aby zapewnić osiągnięcie celu badawczego i statystycznego. Spełnienie wymogów statystycznych jest obecnie

¹ Przy wypełnianiu wzorować się na instrukcji wypełniania wniosku W1 punkt. 8

warunkiem zapewniającym wiarygodność uzyskanych wyników o wymiarze naukowym. Ponadto, zostaną spełnione wymogi redakcyjne czasopism o wysokiej randze naukowej (IF), umożliwiając opublikowanie wyników zaplanowanych badań.

Udoskonalenie: Zwierzęta w czasie eksperymentu będą miały zapewnione warunki zgodnie z wymaganiami charakterystycznymi dla gatunku. Podczas trwania całego doświadczenia stan zdrowia zwierząt będzie stale monitorowany. W czasie eksperymentu będą przebywały w otoczeniu, które zminimalizuje stres. W pomieszczeniach będą zastosowane wzbogacenia m. in. w postaci piasku umożliwiającego grzebanie. Zaplanowane zabiegi podczas doświadczenia ograniczają się do pobierania krwi, co narazi ptaki jedynie na chwilowy (max 2-minutowy) dystres w trakcie kolejnych zabiegów. W pozostałym czasie 6 tygodniowego doświadczenia ptaki nie będą narażone na dotkliwy ból, cierpienie lub dystres, zaś po zakończeniu obserwacji zostaną humanitarnie uśmiercone (dekapitacja). Żadne inne czynności mogące powodować dodatkową ingerencję w dobrostan kurcząt nie są przewidziane.

8. Projekt jest objęty oceną retrospektywną²

- ☐ TAK - na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy
- ☐ TAK - na podstawie art. 53 ust. 3 ustawy
- ☒ NIE

² Wypełnia właściwa lokalna komisja etyczna ds. doświadczeń na zwierzętach. Należy zaznaczyć właściwe pole.